

6. ZÁVĚR

Vlastník lesa je, co se týče výkonu svého vlastnického práva značně omezován a limitován, a to především lesním zákonem a jeho prováděcími vyhláškami, ale i dalšími zvláštními zákony. Dokladem této skutečnosti je rozbor jeho povinností v této práci, a to zejména ve 4. kapitole. Povinností vlastníka lesa je opravdu značný počet, výrazně přesahující zatížení vlastníků jiných složek životního prostředí. Naproti tomu práv má vlastník lesa pomálu. Tato práva spočívají především v poskytování náhrad a finančních příspěvků (podkapitola 4.1.5.). Vzhledem k požadavkům, které má právní úprava na vlastníka lesa, je autorka toho názoru, že by ze strany státu měla být finanční podpora zdokonalena a poskytována povinně, tzn. nejen na základě uvážení příslušných státních orgánů. Tato úvaha ale samozřejmě úzce souvisí s výší finančních prostředků ze státního rozpočtu určenou právě do této oblasti.

V souvislosti s poskytováním finančních prostředků vlastníku lesa je třeba zmínit problematiku a dosud nevyužitá ustanovení § 35 odst. 5 LZ, zmocňující k vydání prováděcího předpisu, kterým by byly stanoveny podrobnosti o melioraci a hrazení bystřin v lesích a způsoby určení výše náhrady za opatření prováděná ve veřejném zájmu. Tato situace ztěžuje rozhodování krajského úřadu o poskytování finančních prostředků v této oblasti.

Podle mínění autorky by bylo také vhodné právní úpravu, vztahující se na vlastníka lesa, zjednodušit tím, že by práva a povinnosti vlastníka lesa byly zahrnuty v menším počtu ustanoveních v lesním zákoně, neboť stávající právní úprava se zdá být nepřehledná. Bylo by vhodné lesní zákon jakožto základní právní úpravu pro vlastníka lesa, více propojit s jinými zvláštními zákony (viz. podkapitola 4.5.), které jsou pro vlastníka lesa z hlediska stanovení jeho práv a povinností také důležité, a jejichž význam je vlastníkem lesa často podceňován.

Pro případ, že vlastník lesa poruší zákonem stanovené povinnosti, je tu úprava právní odpovědnosti a možnosti, jak ze strany státu postupovat, aby vlastník lesa svých povinností dostál. Orgán státní správy lesů nejprve ukládá opatření k odstranění nedostatků a po té sankci ve formě pokuty. Zaplacením pokuty však vlastníková povinnost odstranit nedostatky nezaniká. Pokud tedy ani po uložení pokuty vlastník lesa svojí povinnost nesplní, je orgán státní správy lesa oprávněn uložit mu opatření podle § 57 LZ (uložení nezbytných opatření k odvrácení hrozícího nebezpečí). Pokud ani poté vlastník lesa uložená opatření neprovede, je

možné se toho domoci ze strany práva pouze výkonem rozhodnutí. Tento proces je však dosti administrativně i časově náročný, a tak je možné, že se v závěru mine svého účinku.⁶¹⁾ Proto by bylo vhodné do lesního zákona zakomponovat ustanovení, které by řešilo tyto krizové situace (např. přemnožení kůrovce v lese, kdy vlastník lesa nijak nereaguje na uložená opatření a pokuty a lesu tak hrozí vážné ztráty, nebo vlastník lesa není znám apod....) lépe a rychleji, a to např. zavedením institutu nucené správy lesů (touto problematikou se zabývá kapitola 5.).

V souvislosti s povinnostmi vlastníka lesa a ukládanými sankcemi za jejich porušení, které jsou stanoveny právní úpravou, je jistě na místě zamyslet se, zda lesní zákon dává orgánům státní správy lesů dostatečnou pravomoc. Pravdou je, že lesní zákon a jeho prováděcí vyhlášky uvádějí celou řadu povinností vlastníka lesa (z toho uveďme např. obnovu a výchovu lesního porostu, melioraci a hrazení bystřin, vedení evidence o plnění LHO či LHP, použitím reprodukčním materiálu lesních dřevin a provedené obnově lesa v jednotlivých porostech), avšak nikde už nestanoví, jak porušení těchto povinností sankcionovat. Uložení sankcí ve formě pokut lesní zákon „dovoluje“ pouze v případě způsobení „značných škod na lese a ohrožení jeho funkcí, nesplnění opatření uložených rozhodnutími orgánů státní správy lesů“...(§55), to ale jistě nezahrnuje všechny případy porušení (byť malých) stanovených povinností. Proto by měl zákonodárce zvážit, zda je na místě pro vlastníka lesa stanovit takové množství povinností, a pokud ano, rozšířit ukládání sankcí (např. ve formě pokut) i na tyto povinnosti.

Na závěr si autorka dovoluje poznamenat, že by bylo vhodné lesní zákon „zaktualizovat“, a to vzhledem k tomu, že vychází z právních předpisů z doby jeho vzniku a nepromítl od té doby do svého znění všechny významné změny týkajících se těchto souvisejících předpisů.

⁶¹⁾ Staněk, J.: Lesní zákon v teorii a praxi, úplné znění zákona s komentářem, 1996, str. 172,173